

Доброго дня.

Мене звати Радкевич Олександр Петрович

Я старший науковий співробітник лабораторії дистанційного професійного навчання. Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

Тема мого виступу: Використання керівниками професійно-технічних навчальних закладів неюрисдикційних способів захисту інтелектуальної власності

Найпоширеніші не юрисдикційні способи захисту інтелектуальної власності, які можуть бути використані керівниками професійно-технічних навчальних закладів, можна сформулювати так:

обмеження доступу до авторської продукції,

обмеження функціональності;

використання цифрових підписів,

використання цифрових марок,

видалення інформації тощо.

Розглядаючи самозахист крізь призму правопорушень з інтелектуальною власністю педагогічних працівників та зокрема керівників професійно-технічних навчальних закладів, можна констатувати, що він є законодавчою гарантією захисту їхніх прав, не звертаючись до уповноважених державних органів.

Тому, за актуальне вбачається детальний огляд способів неюрисдикційного захисту:

Розпочнемо, з Обмеження доступу до авторської продукції як вид захисту досить поширений. Його розуміють як можливість керівників професійно-технічних навчальних закладів (суб'єктів права) обмежити доступ до інтелектуальної власності шляхом розміщення її в спеціалізованих локальних бібліотеках, що не загально доступні та не відомі широкому загалу людей. Зазначимо, що правова компетентність керівників професійно-технічних навчальних закладів у такому разі полягає в дотриманні вимог

Конституції України, Закону України (ЗУ) «Про авторське право і суміжні права».

У цьому випадку варто пам'ятати аксіому: все, що не заборонено законом, є дозволим. Таким чином, здійснюючи обмеження доступу, насамперед необхідно визначити категорію педагогічних працівників (осіб), на яких розрахована така інформація, а після цього можна розміщувати методичну продукцію на депозитарії бібліотеки чи іншої наукової установи.

Обмежена функціональність є нетиповим для вітчизняного законодавства способом захисту інтелектуальної власності. Це пов'язано з відсутністю на законодавчому рівні положень щодо цього права особи. Обмежена функціональність є можливістю керівників професійно-технічних навчальних закладів розповсюджувати навчально-методичну інформацію у стислому, урізаному вигляді без втрати розумового навантаження, однак у незавершеній формі. Обмежена функціональність дещо подібна до обмеженого доступу до навчально-методичної продукції. Однак, є істотна відмінність. Так, здійснюючи обмеження доступу до методичної інформації, керівники професійно-технічних навчальних закладів викладають її в повному обсязі, обмежуючи коло осіб, які мають доступ до цієї інформації, а в разі обмеженої функціональності, інформація розповсюджується вільно, хоча в зменшеному функціональному варіанті (анотація, реферування тощо).

Особливістю обмеженої функціональності є те, що вона може здійснюватися автором навчально-методичної продукції чи її уповноваженими особами (членами сім'ї) тощо. Таким чином, усі користувачі цією продукцією мають можливість поверхнево ознайомитися з відомостями, що були створені за власної ініціативи чи відповідно до авторського договору, між автором і юридичною особою (ПТНЗ).

Режим обмеженої функціональності як вид захисту інтелектуальної власності в тій чи іншій мірі існує в законодавстві Австрії, Бельгії, Великій

Британії, Греції, Данії, Іспанії, Італії, Кіпру, Люксембургу, Нідерландів, Німеччини, Норвегії, Португалії, Фінляндії, Швейцарії, Швеції тощо.

Використання цифрового підпису. Електронний цифровий підпис може використовуватися юридичними і фізичними особами як аналог власноручного підпису для надання електронному документу юридичної сили. Суть цифрового підпису полягає в тому, що він дає змогу ідентифікувати справжнього автора тієї чи іншої навчально-методичної продукції, елімінуючи всі сумніви в зацікавлених осіб.

Використання електронного цифрового підпису можливе при електронній формі передачі інформації. Воно спрямоване на вдосконалення, спрощення, здешевлення та уніфікацію дій щодо підготовки, доставки, обліку і зберігання документів. Окрему увагу необхідно приділити гарантіям достовірності підписаної електронним підписом інформації та цілісності такої інформації, тобто гарантії того, що інформація представлена в оригіналі, без внесення несанкціонованих змін. Використання електронного підпису значно пришвидшує і полегшує рух документів у ПТНЗ.

Використання цифрових марок. Найпоширенішою є система так званих «цифрових водяних знаків», що впроваджується у творах (текстах, графічних зображеннях тощо). Їх перевага полягає в тому, що при звичайному візуальному розгляді зображення користувач не бачить яких-небудь закодованих позначень – копірайта ©, імені автора, року видання. Однак, потім при застосуванні певного програмного засобу можна довести, що файли містять додаткову інформацію, вказуючи на її автора [11].

Видалення інформації є нетиповим способом захисту інтелектуальної власності і може бути як юрисдикційним, так і неюрисдикційним способом захисту інтересів особи в електронному середовищі. Видалення навчально-методичної продукції полягає у зверненні до власника чи адміністрації веб-сайту з вимогою про видалення творів інтелектуальної власності.

Дякую за Увагу